

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Wachlijsten bij de Voogdijraad

Caribisch Nederland

Samenvatting

Op 4 en 5 december 2023 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (verder: de inspectie) toezicht uitgevoerd bij de Voogdijraad Caribisch Nederland.

De aanleiding van het toezicht was dat de inspectie uit meerdere bronnen signalen ontving dat de kwaliteit van de Voogdijraad onder druk staat. Uit de signalen komt naar voren dat de Voogdijraad knelpunten ervaart op meerdere gebieden. Zo is bijvoorbeeld sprake van een tekort aan ervaren, deskundig personeel, onder meer door een hoog ziekteverzuim. Verder heeft de Voogdijraad zeer diverse taken en beperkte financiële middelen. Dit heeft er toe geleid dat bij de Voogdijraad lange wachtlijsten zijn ontstaan. Het onderzoek van de inspectie richt zich op de wachtlijsten van de Voogdijraad. De inspectie brengt in kaart in hoeverre het wachten op onderzoek risico's oplevert voor de veiligheid van jongeren en gezinnen en wat de Voogdijraad en ketenpartners doen om deze risico's te verminderen.

Om de kwaliteit te beoordelen hanteert de inspectie het kwaliteitskader Caribisch Nederland dat ook voor het toezicht bij overige jeugdzorgaanbieders op de BES-eilanden wordt gebruikt. Voor het toezicht bij de Voogdijraad heeft de inspectie vijf thema's geselecteerd. Binnen deze thema's is het toezicht met name gericht op hoe de Voogdijzaak zaken die binnen komen beoordeelt (triageert), prioriteert en of zicht is op de veiligheid van de kinderen die wachten op een onderzoek.

Het eindoordeel van de inspectie luidt dat de kwaliteit van de uitvoering van de aan de Voogdijraad opgedragen taken matig is. De inspectie heeft 12 verwachtingen voor verantwoorde jeugdzorg uit het kwaliteitskader getoetst. De Voogdijraad voldoet aan 7 van de 12 verwachtingen. Op 4 verwachtingen voldoet de Voogdijraad matig en op 1 verwachting onvoldoende.

De inspectie oordeelt positief over deskundigheid en de inzet van medewerkers. Uit het toezicht komt naar voren dat de medewerkers er in geslaagd zijn om de hoge wachtlijst voor een groot deel weg te werken. De Voogdijraad heeft een goed overzicht van de zaken die wachten op een onderzoek en heeft afspraken gemaakt met ZJCN en met het Veiligheidshuis over het zicht op de veiligheid van kinderen die wachten op een onderzoek. Desondanks is de Voogdijraad er samen met ketenpartners niet in geslaagd om daadwerkelijk zicht te houden op alle kinderen die wachten. Ook verzoeken tot onderzoek die als urgent zijn beoordeeld en waar geen zicht is op de veiligheid van de kinderen wachten langer dan acceptabel is.

De inspectie verwacht dat de Voogdijraad maatregelen neemt om de geconstateerde tekortkomingen op te heffen en hiertoe een verbeterplan opstelt. De inspectie volgt de verbeteringen in het reguliere toezicht.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Bevindingen	7
2.1	Uitvoering hulpverlening.....	7
2.2	Samenwerking ketenpartners.....	10
2.3	Risicomanagement	13
2.4	Deskundigheid personeel	15
2.5	Interne sturing	17
3	Eindoordeel en Vervolg	19
3.1	Eindoordeel	19
3.2	Vervolg	19
	Bijlage 1 – Toetsingskader	
	Bijlage 2 - Verantwoording	

1 Inleiding

Op 4 en 5 december 2023 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (verder: de inspectie) toezicht uitgevoerd bij de Voogdijraad Caribisch Nederland (verder: de Voogdijraad).

Aanleiding toezicht en onderzoeksvraag

De aanleiding van het toezicht was dat de inspectie uit meerdere bronnen signalen kreeg dat de kwaliteit van de Voogdijraad onder druk staat. Uit de signalen komt naar voren dat de Voogdijraad knelpunten ervaart op meerdere gebieden. Zo is bijvoorbeeld sprake van een tekort aan ervaren, deskundig personeel, onder meer door een hoog ziekteverzuim. Verder heeft de Voogdijraad zeer diverse taken en beperkte financiële middelen. Dit heeft er toe geleid dat bij de Voogdijraad lange wachtlijsten zijn ontstaan. Het onderzoek van de inspectie richt zich op de wachtlijsten van de Voogdijraad. De inspectie brengt in kaart in hoeverre het wachten op onderzoek risico's oplevert voor de veiligheid van jongeren en gezinnen en wat de Voogdijraad en ketenpartners doen om deze risico's te verminderen.

Beschrijving aanbieder

De Voogdijraad Caribisch Nederland is een uitvoerende organisatie die in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid haar taken uitvoert en heeft vestigingen op Bonaire, Saba en Sint Eustatius. De Voogdijraad komt op voor de rechten van minderjarigen die in hun ontwikkeling worden bedreigd en geeft onafhankelijk advies. De werkzaamheden van de Voogdijraad zijn onder te verdelen in onderzoeken op het gebied van civiel recht en strafrecht. Als de Voogdijraad verzocht wordt om onderzoek te doen dan zijn er (ernstige) zorgen over de ontwikkeling van een kind. Bijvoorbeeld omdat de noodzakelijke hulpverlening ontbreekt, een kind in aanraking is gekomen met de politie of sprake is van een complexe echtscheiding.

Civiele zaken

Bij de civiele onderzoeken zijn er vier categorieën. Indien vrijwillige hulpverlening niet voldoende is en/of de ontwikkeling of veiligheid van een kind in gevaar komt, kan de Voogdijraad een beschermingsonderzoek doen en besluiten of er een maatregel verzocht moet worden aan de rechter, zoals een ondertoezichtstelling, een uithuisplaatsing en/of een gezagsbeëindigende maatregel. In geval van spoed kan een kind acuut voorlopig onder toezicht worden gesteld en uit huis worden geplaatst.

De tweede categorie is onderzoek naar gezag en omgang (verder: G&O-zaken). Als ouders gaan scheiden en zij geen overeenstemming hebben over de verzorging en opvoeding van de kinderen kan een rechter tot een besluit komen. De rechter kan advies vragen aan de Voogdijraad over het gezag over een kind, de verdeling van zorg- en opvoedtaken, de hoofdverblijfplaats van het kind en/of een omgangsregeling. Kinderalimentatie kan een onderdeel van het advies zijn. Ouders kunnen zelf ook via de Voogdijraad gezamenlijk gezag of wijzigingen in het ouderlijk gezag aanvragen.

De derde categorie zijn onderzoeken naar (tijdelijke) voogdij. Een (tijdelijke) voogd is iemand die de verantwoordelijkheid, zorg en opvoeding van het kind van de ouder(s) overneemt. Tot slot doet de Voogdijraad onderzoeken naar afstand, de screening van pleegouders, adoptie en afstamming (ASAA).

Strafzaken

Bij de strafrechtelijke onderzoeken zijn er twee categorieën. Ten eerste doet de Voogdijraad onderzoek bij jeugdstrafzaken. Sinds de inwerkingtreding van het jeugdstrafrecht op Caribisch Nederland, per 1 augustus 2020, zijn de mogelijkheden aan specifieke jeugdsancties en passende begeleiding uitgebreid, waarbij rekening wordt gehouden met de ontwikkeling en situatie van de minderjarige. Wanneer een procesverbaal is opgemaakt en/of een minderjarige in verzekering wordt gesteld, krijgt de Voogdijraad daarvan een melding. Op dat moment start de Voogdijraad een onderzoek dat informatie oplevert voor het OM en het Gerecht, over de minderjarige en zijn situatie.

De tweede categorie is Halt als buitengerechtelijke afdoening. Minderjarigen die voor het eerst bepaalde licht-strafbare feiten plegen (zoals vernieling en rijden zonder rijbewijs), worden naar Halt gestuurd. Ook schoolverzuimzaken vormen (mogelijke) instroom voor een Haltafdoening. Als een minderjarige wordt doorverwezen naar Halt, wordt er een straf op maat gemaakt. Deze straf duurt minimaal 6 en maximaal 20 uur. In het Halt traject ligt de nadruk op het pedagogische karakter van de straf.

Overige taken

De Voogdijraad zorgt voor het innen en uitbetalen van kinderalimentatie. De Voogdijraad stelt hiertoe verzoekschriften op aan de hand van intakes met ouders en stelt daarnaast aktes tot wijziging, beslaglegging en incasso op. De Voogdijraad werkt hierbij samen met de belastingdienst. Daarnaast treedt de Voogdijraad op als bijzonder curator in afstammingszaken, heeft taken als Centrale Autoriteit en heeft overige adviestaken. De werkzaamheden van de Voogdijraad op deze gebieden zijn zijdelings meegenomen in het onderzoek van de inspectie. De inspectie geeft geen oordeel over deze taken.

Toetsingskader

Conform artikel 18.4.7^e van de Invoeringswet houdt de inspectie toezicht op de uitvoering door de Voogdijraad van de in het Burgerlijk Wetboek BES aan de Voogdijraad opgedragen taken. De inspectie verricht daartoe onderzoek naar de kwaliteit in algemene zin. De taken van de Voogdijraad op het gebied van alimentatie vallen niet onder het toezicht van de inspectie. Om de kwaliteit te beoordelen hanteert de inspectie het kwaliteitskader Caribisch Nederland (zie bijlage 1) dat voor het toezicht bij jeugdzorgaanbieders op de BES wordt gebruikt. Dit kwaliteitskader is voor zover nodig en passend, aangevuld met relevante verwachtingen uit het JIJ-kader, het toetsingskader dat de inspectie in Europees Nederland gebruikt voor de jeugdhulp. Voor het toezicht bij de Voogdijraad heeft de inspectie vijf thema's geselecteerd. Binnen deze thema's is het toezicht met name gericht op hoe de Voogdijzaak zaken die binnen komen beoordeelt (trageert), prioriteert en of zicht is op de veiligheid van de kinderen die wachten op een onderzoek.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geeft de inspectie een oordeel per verwachting en zijn de bevindingen over de getoetste verwachtingen beschreven. In hoofdstuk 3 volgt het eindoordeel en het vervolg. Het toetsingskader dat gebruikt is voor het toezicht is opgenomen in bijlage 1. Bijlage 2 geeft een overzicht van de onderzoeksactiviteiten waar het oordeel van de inspectie op gebaseerd is.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar oordeel weer over een aantal verwachtingen van vijf thema's uit het kwaliteitskader Caribisch Nederland: uitvoering hulpverlening, samenwerking ketenpartners, risicomangement, deskundigheid personeel en interne sturing. Elke paragraaf bevat een tabel met de oordelen van de inspectie over de gekozen verwachtingen:

V	Voldoende
M	Matig
O	Onvoldoende

2.1 Uitvoering hulpverlening

Oordeel

1 Uitvoering hulpverlening	
<i>Verwachtingen</i>	
1.1 Er wordt gewerkt volgens een methodiek	V
1.2 De zorg is planmatig en doelgericht	M
1.3 De zorg wordt geëvalueerd	V

Onderbouwing

De inspectie onderzoekt bij dit thema of de Voogdijraad een werkwijze hanteert voor het beheer van de wachtlijst, die passend is voor de doelgroep en het doel van de hulp. De werkwijze moet zichtbaar zijn in de uitvoering van de hulp, de hulp moet tijdig worden geleverd en er moet sprake zijn van continuïteit in de hulpverlening.

Methodiek

De directeur vertelt dat rond de zomer de wachtlijst onverantwoord hoog is opgelopen, door een hoge instroom en uitval van medewerkers. Deze uitval was in eerste instantie niet werkgerelateerd, door de oplopende werkdruk zijn vervolgens ook andere medewerkers uitgevallen. Door een hoge inzet van medewerkers, een nieuwe alimentatiemedewerker, het tijdelijk niet uitvoeren van andere taken dan onderzoeken en door ondersteuning vanuit de reclassering en de Raad van de Kinderbescherming in Nederland is de Voogdijraad er in geslaagd om de wachtlijst weer terug te dringen, aldus de directeur. De inspectie heeft dit ook teruggezien in de overzichten.

De verschillende medewerkers die de inspectie heeft gesproken vertellen dat de Voogdijraad een vaste werkwijze heeft voor het beheren van de wachtlijst. De kwaliteitsmedewerker vertelt dat zij een lijst in Excel bijhoudt van wachtende zaken.

Op het moment van toezicht staan er ongeveer 30 alimentatie zaken op de wachtlijst, geen stafzaken en rond de tien overige zaken. De langst wachtende zaak wacht 277 dagen.

De gedragswetenschapper vertelt dat door de prioritering van urgente zaken, sommige andere zaken erg lang moeten wachten. De gedragswetenschapper geeft aan dat naast de wachtlijst in Excel, ook in het registratiesysteem van de Voogdijraad (ACTS) een overzicht beschikbaar is van zaken die wachten. In het systeem en in Excel kunnen zaken niet geprioriteerd worden, daarom houdt de gedragswetenschapper daarnaast nog een aparte lijst bij voor de prioritering.

De medewerkers vertellen verder dat er een aparte wachtlijst is voor alimentatiezaken, die opgepakt worden door twee medewerkers en de jurist. Verder zijn er ook zaken die direct afgehandeld worden door administratief medewerkers. Deze zaken komen niet op de wachtlijst. Dit zijn bijvoorbeeld het aanvragen van gezamenlijk gezag of het afgeven van een Verklaring van Geen Bezwaar voor pleegzorg.

Conclusie

De inspectie beoordeelt deze verwachting als voldoende. De Voogdijraad hanteert een vaste werkwijze voor het beheer van de wachtlijst, waardoor er een goed overzicht is van de wachtende zaken.

Planmatig en doelgericht

De gedragswetenschapper vertelt dat er iedere maandag een screeningsoverleg is waar de gedragswetenschapper, samen met twee ervaren raadsonderzoekers, de binnengekomen zaken bespreekt. Vervolgens besluiten zij gezamenlijk hoe een zaak geprioriteerd wordt. De afweging leggen zij vast in ACTS.

De gedragswetenschapper vertelt dat zij eindverantwoordelijk is voor het prioriteren van de wachtlijst. De Voogdijraad hanteert een systeem voor het prioriteren, waarbij de inhoud van de melding aan de hand van verschillende criteria wordt afgewogen. De aanwezigheid van een zittingsdatum kan ook een reden voor prioritering zijn, maar de Voogdijraad heeft volgens de gedragswetenschapper de afgelopen maanden in tien gezag- en omgangszaken uitstel moeten vragen, omdat zij geen capaciteit hadden om deze zaken tijdig op te pakken.

De inspectie heeft een screeningsoverleg bijgewoond en de zaken op de wachtlijst doorgenomen met de gedragswetenschapper. Op de wachtlijst staat een Verzoek tot Onderzoek in een beschermingszaak, dat half september is binnen gekomen en dat als urgent is beoordeeld. Dit onderzoek wordt op de dag van het toezicht, dus na 2 1/2 maand wachten, aan een raadsonderzoeker uitgedeeld.

Conclusie

De inspectie beoordeelt deze verwachting als matig. Positief is dat de wachtlijst geprioriteerd wordt op inhoud. De inspectie constateert dat de gedragswetenschapper en de twee raadsonderzoekers die verantwoordelijk zijn voor de screening de inhoud van de zaken die wachten kennen en een goed overzicht hebben van de urgentie van de verschillende zaken. Negatief is dat de Voogdijraad er ondanks de inspanningen van alle medewerkers niet in slaagt om alle onderzoeken tijdig uit te voeren. Het systeem van prioritering is weliswaar navolgbaar, maar doordat urgente zaken

voorrang krijgen is de wachttijd voor minder urgente zaken zeer lang en ook onderzoeken die als urgent zijn beoordeeld moet nog enkele weken tot maanden wachten. Dit laatste beoordeelt de inspectie als niet acceptabel.

Evaluatie

De directeur vertelt dat de Voogdijraad al geruime tijd in kaart brengt welke werkzaamheden zij verricht. De Voogdijraad heeft veel verschillende taken en met name de alimentatietaak vraagt veel capaciteit. Op verzoek van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is een diepgaand onderzoek gestart naar de wettelijk taken van de Voogdijraad, de benodigde personele capaciteit en de inrichting van de Voogdijraad. Vooruitlopend op de uitkomsten van dit onderzoek heeft de Voogdijraad maatregelen genomen om efficiënter te werken, zaken waar mogelijk over te dragen naar andere organisaties en taken zoals voorlichting of het bijwonen van ketenoverleggen zoveel mogelijk te beperken.

De gedragswetenschapper geeft aan dat zij geregeld met elkaar evalueren wat het effect is van de maatregelen en wat de Voogdijraad nog nodig heeft. Zo zou het helpen als de Verzoeken tot onderzoek (VTO) die de Voogdijraad ontvangt van betere kwaliteit zouden zijn. Hiertoe is een nieuw formulier in ontwikkeling. Verbetermogelijkheden die geconstateerd worden in de samenwerking met ketenpartners worden opgeschaald naar de directeur, die dit bespreekt in overleggen met ketenpartners. Ook ketenpartners kampen volgens de directeur met capaciteitsproblemen, waardoor het lang kan duren voordat bijvoorbeeld benodigde stukken ontvangen worden.

Conclusie

De inspectie beoordeelt deze verwachting als voldoende. De Voogdijraad evalueert de oorzaken van het ontstaan van de wachtlijst en neemt waar mogelijk maatregelen, zowel intern als in het contact met ketenpartners, om de werkdruk te verlagen en de wachtlijsten terug te dringen. De inspectie vindt het positief dat een breder onderzoek is gestart naar de organisatie van de Voogdijraad en verwacht dat dit zal leiden tot het oplossen van meer structurele oorzaken van de wachtlijsten.

2.2 Samenwerking ketenpartners

Oordeel

4 Samenwerking ketenpartners	
<i>Verwachtingen</i>	
4.1 Er wordt samengewerkt met relevante netwerkpartners	M
4.2 Relevante informatie wordt uitgewisseld	M

Onderbouwing

De inspectie onderzoekt bij dit thema of de Voogdijraad haar professionals in staat stelt om samen te werken met ketenpartners. Er zijn samenwerkingsafspraken met netwerkpartners. Ook de kwaliteit van de samenwerking is van belang. Het gaat hierbij om o.a. informatie uitwisseling, het betrekken van ketenpartners bij de uitvoering van de hulpverlening, een heldere rol- en taakverdeling en het aanpakken van eventuele problemen in de samenwerking.

Samenwerking

De gedragswetenschapper vertelt dat de Voogdijraad de melder niet actief informeert over hoe lang de wachtlijst is en wat de stand van zaken is. Begin 2023 deed de Voogdijraad dit wel, maar toen bleek dat ze de gemelde termijnen niet haalden, omdat de wachtlijst steeds langer werd en onvoorspelbaar was omdat sommige zaken meer prioriteit kregen en daarmee eerder werden opgepakt en andere zaken weer bleven liggen.

De directeur van de Voogdijraad en de raadsonderzoeker vertellen dat er op Saba en Sint Eustatius (verder: de Bovenwinden) maandelijks overleg is met ZJCN (afdeling Jeugdzorg) over de stand van zaken van de wachtlijst. Ook sluit de Voogdijraad daar iedere drie maanden aan bij een overleg met ZJCN waar alle lopende OTS-en worden besproken. Op die manier krijgt de toetsende taak van de Voogdijraad in beperkte mate vorm en kan de Voogdijraad tijdig anticiperen op verzoeken tot aanvullend onderzoek in geval van bijvoorbeeld een verderstrekkende maatregel. De Voogdijraad voert de toetsende taak formeel nog niet uit, onlangs is hierover een overleg geweest met ZJCN en het Gerecht.

De Voogdijraad wordt steeds vaker uitgenodigd bij een zitting over verlenging van de OTS of uithuisplaatsing. De directeur en gedragswetenschapper geven aan dat de samenwerking op de Bovenwinden een voorbeeld is, wat zij ook graag op Bonaire zouden invoeren. De Voogdijraad en ZJCN hebben herziende samenwerkingsafspraken opgesteld, deze zijn in concept klaar. Desgevraagd kan de inspectie deze samenwerkingsafspraken niet inzien, omdat de medewerker die hiervoor verantwoordelijk is op zwangerschapsverlof is.

De teamleider van ZJCN vertelt dat de lijnen tussen de Voogdijraad en ZJCN heel kort zijn. ZJCN is op de hoogte van de wachtlijsten. De teamleider heeft nauw contact met de gedragswetenschapper van de Voogdijraad en stemt af over de prioriteit van zaken. Ondanks dat de Voogdijraad officieel geen bereikbaarheidsdienst buiten kantoortijden heeft, kan ZJCN altijd contact opnemen voor spoedzaken en kan een VOTS aangevraagd worden.

De medewerkers van ZJCN geven aan dat er meerdere verzoeken tot gezagsbeëindiging lopen, waarvan één zaak al een jaar op de wachtlijst staat. In dat geval houdt ZJCN zicht op het gezin en verlengen zij de OTS nog een keer. De teamleider geeft aan dat dit wel tot vragen van de rechter leidt. Dit hebben zij met de Voogdijraad besproken. De teamleider geeft aan dat zij geen signalen hebben dat de wachtlijsten bij alimentatie leiden tot onveiligheid voor kinderen.

De jeugdrechter en gerechtssecretaris vertellen aan de inspectie dat de samenwerking met de Voogdijraad heel goed is. Zij spreken elkaar voor en na zittingen en hebben elke twee maanden regulier overleg. Bij gezag- en omgangszaken is de Voogdijraad altijd aanwezig als er minderjarige kinderen zijn. Ook bij voorgeleidingen in strafzaken is de Voogdijraad aanwezig, veelal de gedragswetenschapper.

Over het algemeen lukt het de Voogdijraad om binnen een korte termijn met een passend advies te komen. Ook buiten kantoortijden is de Voogdijraad goed bereikbaar. De kinderrechter geeft verder aan dat de rapporten van de Voogdijraad soms wel lang zijn, maar dat de kwaliteit van de rapporten goed is.

Over alimentatiezaken geeft de rechter aan dat de Voogdijraad een mooi berekeningsmodel heeft gebouwd, wat het makkelijker maakt om een berekening te maken, maar dat veel tijd gaat zitten in het verzamelen van de gegevens om in te voeren. De rechter geeft desgevraagd aan dat de wachtlijsten bij de Voogdijraad afgelopen jaar heel hoog geweest zijn, maar dat zij hierover afspraken konden maken met de Voogdijraad, bijvoorbeeld dat afstammingszaken langer konden wachten. De indruk van de rechter is dat de wachtlijsten nu weer zijn afgenomen.

'Wij zijn blij met de Voogdijraad, heel korte lijntjes, rapporten zijn goed. Ook op zitting vinden we ze sterk, ze durven wat te vinden. Richten zich echt op de ouders, pakken het moment. Degene die op zitting zit die weet ook van het dossier. Dat is echt heel fijn.' *Jeugdrechter*

Medewerkers van het Veiligheidshuis die de inspectie heeft gesproken geven aan dat zij een duidelijk verschil zien in de samenwerking, sinds de wachtlijsten bij de Voogdijraad hoog zijn. Zij missen de vaste aanwezigheid van de Voogdijraad bij het periodieke casusoverleg. Indien nodig, sluit er op verzoek wel iemand van de Voogdijraad aan.

Verder wordt volgens hen in de keten minder snel gedacht aan het inschakelen van de Voogdijraad. Omdat ketenpartners aannemen dat het toch maanden gaat duren voordat de Voogdijraad kan handelen wordt die stap overgeslagen. Er is volgens hen bij de ketenpartners een drempel om de Voogdijraad in te schakelen omdat ze weten dat dat ze het al heel druk hebben en dat het maanden gaat duren.

Als de Voogdijraad op verzoek wel aanwezig is bij het casusoverleg dan geeft de medewerker van de Voogdijraad aan dat ze onderbezet zijn, dat ze niks durven te beloven en dat ze pas maanden later kunnen starten met een onderzoek. Hierdoor moeten ketenpartners creatieve oplossingen voor zaken zoeken. Wel geeft de Voogdijraad bij het Veiligheidshuis aan dat bij een acute situatie de Voogdijraad altijd gebeld kan worden en ze dan direct een maatregel (VOTS) kunnen aanvragen.

Het Veiligheidshuis wordt niet actief geïnformeerd over de stand van zaken van onderzoeken en verzoeken die op de wachtlijst staan of dat iets verder wordt uitgesteld. Als het Veiligheidshuis de Voogdijraad benadert, dan zijn zij wel goed bereikbaar en geven snel antwoord.

Conclusie

Ondanks dat ketenpartners ook positief zijn over de samenwerking met de Voogdijraad beoordeelt de inspectie deze verwachting als matig. Dit omdat de inspectie constateert dat de te hoge werkdruk en wachtlijsten bij de Voogdijraad een negatief effect hebben op de samenwerking met ketenpartners. Zo wordt de Voogdijraad alleen in uiterste gevallen betrokken door het Veiligheidshuis, voert de Voogdijraad de toetsende taak op Bonaire nog niet uit, zijn de herziende samenwerkingsafspraken met ZJCN nog niet vastgesteld en worden ketenpartners niet actief op de hoogte gehouden van de stand van zaken in onderzoeken en van verzoeken op de wachtlijst. Hierop is verbetering nodig.

Uitwisselen informatie

De gedragswetenschapper vertelt dat de meeste verzoeken tot onderzoek gedaan worden door ZJCN. De Voogdijraad ontvangt bij deze verzoeken over het algemeen voldoende informatie om te kunnen inschatten met welke urgentie een zaak moet worden opgepakt. Over het algemeen heeft ZJCN nog contact met deze gezinnen en heeft de jeugdprofessional of een andere hulpverlener zicht op de veiligheid in het gezin. Als zaken op de wachtlijst komen is met ZJCN de afspraak gemaakt dat zij het melden als er iets wijzigt in de opvoedingssituatie. In de praktijk merkt de Voogdijraad vaak pas bij de start van het onderzoek dat er zaken zijn veranderd. In die gevallen heeft ZJCN niet goed doorgegeven. Een medewerker zegt hierover: "we horen zelden iets". Dit beeld wordt bevestigd door een jeugdzorgprofessional van ZJCN die de inspectie sprak. Zij vertelt dat zij een verzoek tot onderzoek heeft gedaan bij een jongere waarover zorgen zijn en die niet meewerkt aan vrijwillige hulpverlening. Zij vertelt dat ze niet weet of en wanneer de Voogdijraad de zaak gaat oppakken en dat ze dit ook niet gevraagd heeft. Wel verwacht zij een bericht te krijgen als de Voogdijraad begint met het onderzoek.

De gedragswetenschapper van de Voogdijraad geeft aan dat zij een actievere rol willen gaan uitvoeren voor zaken die op de wachtlijst staan. Zij willen om de 6 weken of zelfs vaker actief gaan uitvragen hoe de situatie is.

Conclusie

Ondanks dat bij de aanmelding voldoende informatie wordt uitgewisseld om de zaak te kunnen prioriteren, beoordeelt de inspectie deze verwachting als matig. Dit omdat de inspectie constateert dat na de aanmelding niet of nauwelijks meer contact is tussen de Voogdijraad en ZJCN, waardoor informatie die mogelijk relevant is voor het onderzoek en het opnieuw beoordelen van de prioriteit niet of te laat wordt gedeeld. Hierdoor bestaat het risico dat de risico-inschatting (zie 2.3) onvoldoende actueel is.

2.3 Risicomanagement

Oordeel

5 Risicomanagement	
<i>Verwachtingen</i>	
5.1 Medewerkers hanteren criteria voor veiligheid	V
5.2 Bij beslissingen omtrent jeugdigen vormt de veiligheid van het kind de eerste overweging	O

Onderbouwing

Bij dit thema onderzoekt de inspectie of de Voogdijraad criteria voor veiligheid hanteert en of veiligheidsinschattingen op vastgestelde momenten gedaan worden, bijvoorbeeld bij de start van de hulpverlening, bij het inschatten of het verantwoord is om een cliënt op de wachtlijst te plaatsen en bij veranderende omstandigheden. Om veiligheidsinschattingen te kunnen maken, is het van belang dat de hulpverlener zicht heeft op hoe het met het kind gaat. Bijvoorbeeld door afspraken te maken met andere professionals. Als er sprake is van acute onveiligheid, wordt actief opgetreden.

Criteria voor veiligheid

De Voogdijraad hanteert criteria om in te schatten welke prioriteit een zaak krijgt. Onderwerpen die hierbij meespelen zijn onder meer: kinderbeschermingszaken gaan voor op andere zaken, of er hulpverlening aanwezig is in het gezin en zeer jonge kinderen krijgen voorrang, tenzij zij veilig zijn in een pleeggezin. De Voogdijraad gebruikt bij de intake de ARIJ. Als er bij de veiligheidstaxatie grote zorgen zijn en er zijn geen veiligheidsafspraken of die worden niet nagekomen, dan krijgt een zaak prioriteit. Als er geen zicht is op de kinderen dan is dat ook een reden voor prioritering. Bij gezag- en omgangszaken is er weinig informatie beschikbaar, alleen de informatie die bij de zitting bij de rechter ter sprake is gekomen. De gedragswetenschapper geeft aan dat dit lastig kan zijn bij de prioritering.

Conclusie

De inspectie beoordeelt deze verwachting als voldoende. De Voogdijraad hanteert bij de screening criteria om zaken te prioriteren. De screeningsmedewerkers hebben goed zicht op de zaken die op de wachtlijst staan. Om risico's in te schatten maakt de Voogdijraad gebruik van de ARIJ.

Veiligheid eerste overweging

Uit de cijfers die de Voogdijraad beschikbaar heeft blijkt dat sinds de zomer de wachtlijst fors is afgenomen. Desondanks is de wachttijd ook voor zaken die prioriteit krijgen nog lang. Zoals eerder genoemd zag de inspectie dat een beschermingszaak 2 ½ maand op de wachtlijst heeft gestaan. Deze zaak heeft bij de screening hoge prioriteit gekregen, omdat er grote zorgen zijn na een geweldsincident, er sprake is van middelengebruik en het niet lukt om veiligheidsafspraken te maken. De gedragswetenschapper vertelt dat de Voogdijraad ondanks de hoge urgentie van deze zaak geen capaciteit had om deze zaak eerder uit te delen. De jeugdzorgprofessional van ZJCN vertelt aan de inspectie over deze casus dat ZJCN geen zicht heeft op de veiligheid van de jongere.

Zij hebben de zaak afgeschaald, omdat de jongere niet meewerkt. Wel is in het Veiligheidshuis afgesproken dat de politie bij een nieuw incident een signaal zal afgeven, waarop een VOTS gevraagd kan worden. Ook hoort de inspectie van ZJCN over een zaak waar al twee jaar geleden een Verzoek tot Onderzoek is gedaan. De medewerkers van de Voogdijraad vertellen dat door de uitval van een medewerker bij de Voogdijraad de zaak opnieuw op de wachtlijst terecht is gekomen. De inspectie constateert bij het dossieronderzoek dat bij deze zaak langdurig geen zicht is geweest op de veiligheid van de kinderen. Het onderzoek is inmiddels afgerond en naast een OTS is ook een uithuisplaatsing verzocht voor twee van de kinderen in verband met grote zorgen in de thuissituatie. De Voogdijraad is in afwachting van de beschikking.

De gedragswetenschapper van de Voogdijraad vertelt dat de algemene afspraak is dat ZJCN zicht houdt op veiligheid bij zaken die wachten op onderzoek. Als er sprake is van acute zorgen bij een zaak die op de wachtlijst staat kan ZJCN altijd een VOTS aanvragen, dan gaat de Voogdijraad direct aan de slag.

Medewerkers van ZJCN vertellen dat zij over het algemeen goed zicht op de veiligheid kunnen houden in zaken waar een verzoek tot gezagsbeëindiging wordt gedaan. De begeleiding in het kader van de OTS loopt dan door. In zaken waar om een beschermingsonderzoek wordt gevraagd is het in de praktijk lastiger om zicht te houden, omdat jongeren en/of het gezin dan vaker niet willen meewerken.

In het format van het Verzoek tot Onderzoek staat dat als de situatie van een gezin wijzigt, de melder dit moet doorgeven. De gedragswetenschapper geeft aan dat dit de bedoeling is, maar in de praktijk niet echt gebeurt, zie ook norm 4.2 'Relevante informatie wordt uitgewisseld'.

Over strafzaken vertelt de gedragswetenschapper dat zij bij de screening kijken of het kind of gezin al bekend is bij de Voogdijraad. In het procesverbaal staat een vraag of er hulpverlening in het gezin actief is. Als de Voogdijraad niet weet of er hulpverlening is, dan hebben zij geen zicht op de veiligheid. De Voogdijraad organiseert volgens de gedragswetenschapper niet standaard dat er zicht is. Wel noemt de gedragswetenschapper een voorbeeld van twee jongeren die lang op de wachtlijst stonden voor een strafonderzoek, waarbij een afspraak is gemaakt met de zorgcoördinator van school, dat die de Voogdijraad zou informeren als het minder goed ging.

Afspraken die de Voogdijraad maakt met ketenpartners worden besproken bij het screeningsoverleg en daarmee spelen zij een rol bij de prioritering.

Conclusie

De inspectie scoort deze verwachting als onvoldoende. Door het tekort aan inzetbare capaciteit bij de Voogdijraad kunnen ook beschermingsonderzoeken die hoge prioriteit hebben niet binnen een aanvaardbare termijn starten en worden afgerond. Als een jongere of gezin niet wil meewerken is er gedurende de wachttijd geen zicht op de veiligheid.

2.4 Deskundigheid personeel

Oordeel

9 Deskundigheid personeel	
<i>Verwachtingen</i>	
9.1 Het personeel beschikt over een combinatie van opleiding en ervaring, die relevant is om de functie conform functiebeschrijving uit te voeren	M
9.2 Er zijn meerdere disciplines werkzaam	V

Onderbouwing

De inspectie onderzoekt bij dit thema of de professionals van de Voogdijraad beschikken over een combinatie van opleiding en ervaring, die relevant is om de functie conform functiebeschrijving uit te voeren. De instelling biedt medewerkers de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden. Van belang is dat er continuïteit in de bezetting en sturing is. Ook dient er voldoende capaciteit te zijn.

Opleiding en ervaring

Zowel de directeur, als de gedragswetenschapper en de raadsonderzoeker die de inspectie heeft gesproken vertellen dat de medewerkers voldoende zijn toegerust om hun werkzaamheden goed uit te voeren. De raadsonderzoekers beschikken over een passende opleiding op ten minste hbo-niveau. Wel geven alle medewerkers aan dat de Voogdijraad over te weinig FTE beschikt om alle taken uit te kunnen voeren. Hierbij speelt een rol dat er sprake is van een hoog ziekteverzuim en wisseling van medewerkers.

De raadsonderzoeker vertelt dat de hoge werkdruk de zomer heeft geleid tot verdere uitval van medewerkers, waardoor de wachtlijst sterk is opgelopen. Hierbij speelt ook mee dat er steeds meer erg complexe G&O zaken zijn, die veel tijd kosten.

De raadsonderzoeker vertelt dat raadsonderzoekers alle soorten zaken op zich moeten kunnen nemen, maar dat rekening gehouden kan worden met voorkeuren van medewerkers voor bijvoorbeeld beschermings- over stafzaken. De raadsonderzoekers van de Bovenwinden nemen ook zaken op van Bonaire. Verder is er momenteel een raadsonderzoeker van de Raad voor de Kinderbescherming in Europees Nederland, die zaken doet voor de Voogdijraad.

Voor alle medewerkers geldt dat taal een belangrijk punt is. Gezinnen spreken Papiaments, Engels, Spaans of Nederlands en om goed onderzoek te kunnen doen is het belangrijk om de taal en de cultuur van het gezin te kennen, aldus de raadsonderzoeker. Veel gesprekken kunnen online gevoerd worden, een medewerker die de taal spreekt legt een huisbezoek af bij het gezin. De raadsonderzoeker vertelt dat de collega's bij de Voogdijraad veel van elkaar vragen, terwijl ze al onderbezet zijn, maar dat iedereen flexibel is en bereid om elkaar te ondersteunen.

De directeur geeft aan dat in ieder geval voor 2024 behoefte is aan een extra alimentatiemedewerker, een extra raadsonderzoeker en een Halt-medewerker.

Conclusie

De inspectie beoordeelt deze verwachting als matig, omdat de Voogdijraad niet beschikt over voldoende capaciteit om alle taken uit te voeren. Positief is dat de medewerkers van de Voogdijraad wel voldoende zijn toegerust voor hun werkzaamheden qua kennis en vaardigheden.

Meerdere disciplines

De directeur vertelt dat de Voogdijraad beschikt over raadsonderzoekers, administratief medewerkers, een kwaliteitsmedewerker, een gedragswetenschapper, een jurist en op het moment van het inspectieonderzoek over twee alimentatiemedewerkers.

Een van de alimentatiemedewerkers is recent voor vast aangenomen, de andere collega heeft een tijdelijk contract, dat in ieder geval voor 2024 nog verlengd wordt.

Conclusie

De Voogdijraad beschikt over medewerkers van verschillende disciplines, die nodig zijn om de taken van de Voogdijraad uit te voeren.

2.5 Interne sturing

Oordeel

10 Interne sturing	
<i>Verwachtingen</i>	
10.1 Er is een onderscheid in taken en verantwoordelijkheden en het is voor medewerkers duidelijk wie welke verantwoordelijkheden heeft	V
10.2 Medewerkers krijgen inhoudelijk begeleiding en individuele begeleiding	V
10.3 Besluiten worden getoetst in multidisciplinair verband	V

Onderbouwing

De inspectie verwacht dat de Voogdijraad afspraken heeft gemaakt en vastgelegd over het onderscheid in taken en verantwoordelijkheden. Duidelijk moet zijn welke besluiten moeten worden getoetst in multidisciplinair verband of door een leidinggevende en deze afspraken moeten worden nageleefd. Professionals krijgen inhoudelijk begeleiding en individuele begeleiding en worden aangesproken op het nakomen van de afspraken. De overleg- en sturingsmomenten zijn structureel en gelden voor iedereen. Nieuwe professionals worden aan de hand van een programma ingewerkt.

Onderscheid taken

Het is voor de medewerkers van de Voogdijraad duidelijk wat ieders taken en verantwoordelijkheden zijn, aldus de medewerkers.

De raadsonderzoekers en de gedragswetenschapper vertellen dat zij ongeveer de helft van hun werktijd bezig zijn met andere taken dan raadsonderzoeken, zoals het ontwikkelen van nieuw beleid of instrumenten, het geven van voorlichting, het bijwonen van overleggen etc.

Volgens de medewerkers heeft de Voogdijraad veel van dat soort extra taken, die in Europees Nederland niet bij de raadsonderzoekers of gedragswetenschapper belegd zijn maar bij staf- of beleidsmedewerkers.

De Voogdijraad voert ook de taken uit van Centrale Autoriteit. Hiervoor wordt voornamelijk de jurist ingezet.

De directeur vertelt dat de grote hoeveelheid alimentatiezaken veel druk legt op de medewerkers, het merendeel van de zaken op de wachtlijst zijn alimentatiezaken. Hoewel de inspectie geen toezicht heeft op de alimentatie taak van de Voogdijraad (zie artikel 18.4.7^e, lid 2) heeft de inspectie in dit onderzoek gekeken welke rol de hoeveelheid alimentatiezaken speelt bij het voortbestaan van de wachtlijst. Hieruit komt naar voren dat raadsonderzoekers zijn ingezet op alimentatiezaken en ook de jurist veel tijd aan deze zaken besteedt. De jurist vertelt dat het voornemen is dat zij voorlopig alle verzoekschriften alimentatie gaat opstellen om zo versneld een inhaalslag te maken op de wachtlijst.

Conclusie

De inspectie beoordeelt deze verwachting als voldoende. Het is voor medewerkers helder wat ieders taken en verantwoordelijkheden zijn.

Begeleiding

De medewerkers vertellen dat de directeur iedere twee weken een begeleidingsgesprek met hen voert, waarin onder meer de caseload aan de orde komt. Daarnaast hebben de raadsonderzoekers inhoudelijke werkbegeleiding van de gedragswetenschapper.

Medewerkers vertellen dat het sinds het afschaffen van de seniorfunctie minder duidelijk is hoe de inhoudelijke aansturing op bijvoorbeeld de planning en het halen van termijnen is belegd. Dit proberen de medewerkers nu wel in de casuïstiek te bespreken.

Volgens de gedragswetenschapper zou mogelijk efficiënter gewerkt kunnen worden als de aansturing van medewerkers duidelijker belegd zou zijn.

De jurist vertelt dat de alimentatiemedewerkers nog ingewerkt worden. Zij heeft een keer per week online overleg met de medewerkers en is bereikbaar voor vragen.

Conclusie

De inspectie beoordeelt deze verwachting als voldoende. Een aandachtspunt is dat de aansturing van de medewerkers op planning en organisatie van het werk niet duidelijk is belegd, terwijl dit door de veelheid aan taken en de hoge werkdruk wel aandacht vraagt.

MDO's

De gedragswetenschapper vertelt dat besluiten altijd in multidisciplinair overleg worden genomen. De inspectie heeft dit tijdens een MDO gehoord en ziet dit terug in dossiers. Waar nodig wordt ook de jurist betrokken.

Conclusie

De inspectie beoordeelt deze verwachting als voldoende.

3 Eindoordeel en Vervolg

3.1 Eindoordeel

Het eindoordeel van de inspectie luidt dat de kwaliteit van de uitvoering van de aan de Voogdijraad opgedragen taken matig is.

De inspectie heeft 12 verwachtingen voor verantwoorde jeugdzorg uit het kwaliteitskader getoetst. De Voogdijraad voldoet aan 7 van de 12 verwachtingen. Op 4 verwachtingen voldoet de Voogdijraad matig en op 1 verwachting onvoldoende.

De inspectie oordeelt positief over de deskundigheid en de inzet van de medewerkers. Uit het toezicht komt naar voren dat de medewerkers er in geslaagd zijn om de hoge wachtlijst voor een groot deel weg te werken. De Voogdijraad heeft een goed overzicht van de zaken die wachten op een onderzoek en heeft afspraken gemaakt met ZJCN en met het Veiligheidshuis over het zicht op de veiligheid van kinderen die wachten op een onderzoek. Desondanks is de Voogdijraad er samen met ketenpartners niet in geslaagd om daadwerkelijk zicht te houden op alle kinderen die wachten. Ook verzoeken tot onderzoek die als urgent zijn beoordeeld en waar geen zicht is op de veiligheid van de kinderen wachten langer dan acceptabel is.

3.2 Vervolg

De inspectie verwacht dat de Voogdijraad maatregelen neemt om de geconstateerde tekortkomingen op te heffen en hiertoe een verbeterplan opstelt. De inspectie volgt de verbeteringen in het reguliere toezicht.

Bijlage 1 – Toetsingskader

De inspectie heeft het toezicht van december 2023 uitgevoerd aan de hand van het door JGCN in 2011 opgestelde kwaliteitskader. Om de kwaliteit te kunnen toetsen heeft de inspectie de door JGCN geformuleerde criteria nader geconcretiseerd in wat de inspectie verwacht aan te treffen in de praktijk. Per thema heeft de Inspectie *cursief* deze nadere concretisering toegevoegd.

Verantwoorde zorg		Verwachtingen inspectie
1. Uitvoering hulpverlening	Er wordt gewerkt volgens een methodiek	<p><i>De methodiek is passend is voor de doelgroep en het doel van de hulp. De methodiek moet zichtbaar zijn in de uitvoering van de hulp. Bijvoorbeeld in het hulpverleningsplan, evaluaties en in het dagprogramma. De doelen waaraan gewerkt wordt sluiten aan bij de hulpvraag van het kind en de hulp wordt tijdig geleverd. Er is sprake van continuïteit in de hulpverlening.</i></p> <p><i>Professionals zorgen ervoor dat kinderen contact kunnen (onder)houden met hun ouders en hun netwerk.</i></p> <p><i>Bij pleegzorg verwacht de inspectie dat pleeggezinnen op verantwoorde wijze worden voorbereid, gescreend en begeleid en de matching met het pleegkind zorgvuldig tot stand komt.</i></p>
	De zorg is planmatig en doelgericht	
	De zorg wordt geëvalueerd	
	De zorg wordt bij voorkeur dicht bij de leefomgeving van de jongere verleend	

2. Gezinsgerichte aanpak	Ouders worden betrokken bij en aangesproken op de zorg voor hun kinderen	<p><i>Om van een gezinsgerichte aanpak te spreken, is het niet alleen van belang dat ouders worden betrokken bij de hulp en dat zij worden aangesproken op de zorg, maar ook dat de inspanningen erop gericht zijn ouders in staat te stellen hun opvoedingsverantwoordelijkheid (weer) te nemen. Dit betekent dat de hulp zich niet alleen richt op het kind, maar ook op het oplossen van de eventuele problemen waarmee ouders te maken hebben. De jeugdzorg hoeft deze hulp niet zelf te leveren, maar heeft wel tot taak ouders te ondersteunen in het vinden van de benodigde hulp en het samenwerken met deze hulpverleners/ondersteuners.</i></p>
	Zorg is gericht op perspectief bij/met de ouders	
3. Rechtspositie cliënt	Cliënten kunnen met klachten terecht bij de coördinator of bij de directeur	<p><i>Cliënten worden bij de start van de hulpverlening geïnformeerd over de wijze waarop en bij wie klachten kunnen worden geuit. Nieuw in 2018: de regeling is vastgelegd en deze informatie is toegankelijk voor cliënten.</i></p> <p><i>De instelling onderneemt actie indien kinderen en/of hun ouders aangeven ontevreden te zijn over de aan hen geboden hulp. Nieuw in 2018: cliënten kunnen terecht bij een vertrouwenspersoon die zijn werk onafhankelijk kan verrichten.</i></p> <p><i>Cliënten moeten ook de mogelijkheid hebben om hun dossier in te zien en inspraak te hebben in de hulpverlening.</i></p>

4. Samenwerking ketenpartners	Er wordt samengewerkt met relevante netwerkpartners	<i>De instelling stelt haar professionals in staat om samen te werken met ketenpartners. Er zijn samenwerkingsafspraken met netwerkpartners. Ook de kwaliteit van de samenwerking is van belang. Het gaat hierbij om o.a. informatie uitwisseling, het betrekken van ketenpartners bij de uitvoering van de hulpverlening, een heldere rol- en taakverdeling en het aanpakken van eventuele problemen in de samenwerking.</i>
	Relevante informatie wordt uitgewisseld	
	Knelpunten in de samenwerking kunnen worden besproken en er wordt gestreefd naar oplossingen	
Veiligheid		Verwachtingen inspectie
5. Risicomanagement	Medewerkers hanteren criteria voor veiligheid	<i>Het is niet alleen belangrijk dat er criteria voor veiligheid worden gehanteerd, maar ook dat veiligheidsinschattingen op vastgestelde momenten gedaan worden, bijvoorbeeld bij de start van de hulpverlening, bij het inschatten of het verantwoord is om een cliënt op de wachtlijst te plaatsen en bij veranderende omstandigheden. Maar ook in de residentie en pleegzorg, bijvoorbeeld in het geval van bijplaatsing van een kind of om te bepalen of omgang met ouders (z)onder begeleiding mogelijk is.</i> <i>Om veiligheidsinschattingen te kunnen maken, is het van belang dat de hulpverlener zicht heeft op hoe het met het kind gaat. Bijvoorbeeld door de jongere ook alleen te zien en afspraken te maken met andere professionals. Als er sprake is van acute onveiligheid, wordt actief opgetreden. Medewerkers zijn toegerust om te gaan met acuut onveilige situaties voor kinderen.</i>
	Bij beslissingen omtrent kinderen vormt de veiligheid van het kind de eerste overweging	
6. Toezicht op jeugdigen in	De leefomgeving van jeugdigen voldoet aan vastgestelde veiligheidseisen	<i>Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van het kind. Nieuw in 2018: De aanbieder zorgt ervoor dat</i>
	Er is toezicht op de jeugdigen, ook 's nachts	

residentiële zorg	Er wordt met jeugdigen gesproken over het leefklimaat en de mate waarin ze zich veilig voelen	<p><i>medicatie zorgvuldig wordt bewaard en toegediend.</i></p> <p><i>De professional weet hoe het met de jongere gaat. Er worden afspraken gemaakt met andere professionals (bijvoorbeeld school of naschoolse opvang) om zicht op het kind te houden en geïnformeerd te worden wanneer het minder goed lijkt te gaan. De professional ziet het kind ook alleen.</i></p>
7. Omgaan met grensoverschrijdend gedrag (residentie)	Er is beschreven wat grensoverschrijdend gedrag is	<p><i>Bij grensoverschrijdend gedrag wordt vooral gedacht aan grensoverschrijdend gedrag tussen kind in een residentiële voorziening. Er zijn ook andere vormen van ongewenst grensoverschrijdend gedrag zoals van een pleegouder richting een pleegkind of van een ouder richting een medewerker. Om dergelijk gedrag te voorkomen of effectief aan te kunnen pakken, is het van belang dat alle professionals weten wat grensoverschrijdend gedrag is en geschoold zijn cq. worden in het signaleren, voorkomen en omgaan ervan. De instelling beschikt over actuele VOG'S van alle personen van 18 jaar en ouder die in het pleeggezin wonen.</i></p>
	Er wordt actief gehandeld om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen	
	Medewerkers worden geschoold in het signaleren, voorkomen en omgaan met grensoverschrijdend gedrag	
8. Handelwijze bij incidenten (residentie)	Interventies van groepsleiding na een incident zijn gericht op het herstellen van veiligheid van jeugdigen en medewerkers	<p><i>Niet alleen in de residentiële voorziening kunnen zich incidenten voordoen, ook in de ambulante hulpverlening, pleegzorg en gezinsvoogdij kan dit het geval zijn. Een voorbeeld is een pleeggezin dat zonder toestemming van de voorziening, met de kinderen verhuist naar het buitenland. Er dient een duidelijke definitie en procedure voor het omgaan met incidenten te zijn. De inspectie kijkt niet zozeer naar de aard van de incidenten, als wel naar het registreren, evalueren en het nemen van verbetermaatregelen door de instelling naar aanleiding van incidenten.</i></p>
	Over incidenten wordt voldoende informatie vastgelegd en geëvalueerd	

Voorwaarden		Verwachtingen inspectie
9. Deskundigheid personeel	Het personeel beschikt over een combinatie van opleiding en ervaring, die relevant is om de functie conform functiebeschrijving uit te voeren	<p><i>Professionals moeten beschikken over een combinatie van opleiding en ervaring, die relevant is om de functie conform functiebeschrijving uit te voeren. De inspectie beoordeelt de deskundigheid in combinatie met interne sturing. Een professional met minder relevante opleiding en ervaring kan vanwege zijn achtergrond geschikt zijn voor de functie mits er sprake is van intensieve inhoudelijke begeleiding ('coaching on the job'). De instelling bieden medewerkers de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden.</i></p> <p><i>Van belang is dat er continuïteit in de bezetting en sturing is. Ook dient er voldoende capaciteit te zijn. De instelling beschikt over actuele VOG'S van medewerkers die contact hebben met kinderen of hun ouders.</i></p>
	Er zijn meerdere disciplines werkzaam	
	Er vindt regelmatig deskundigheidsbevordering plaats	
	Er zijn geen bezwaren op basis van een VOG tegen een medewerker	
10. Interne sturing	Er is een onderscheid in taken en verantwoordelijkheden, en het is voor medewerkers duidelijk wie welke verantwoordelijkheden heeft	<p><i>Er zijn afspraken gemaakt en vastgelegd over het onderscheid in taken en verantwoordelijkheden. Duidelijk moet zijn welke besluiten moeten worden getoetst in multidisciplinair verband of door een leidinggevende en deze afspraken moeten worden nageleefd. Professionals krijgen inhoudelijk begeleiding en individuele begeleiding en worden aangesproken op het nakomen van de afspraken. Deze overleg- en sturingsmomenten zijn structureel en gelden voor iedereen. Dit betekent dat ook de meewerkend coördinator begeleiding en sturing dient te krijgen. Nieuwe professionals worden aan de hand van een programma ingewerkt.</i></p>
	Medewerkers krijgen inhoudelijk begeleiding en individuele begeleiding	
	Besluiten worden getoetst in multidisciplinair verband	
	Er zijn structurele overleg- en sturingsmomenten	
	Er vinden functioneringsgesprekken plaats	

Bijlage 2 - Verantwoording

De inspectie voerde het toezicht bij de Voogdijraad aangekondigd uit op 4 en 5 december 2023.

Het toezicht bestond uit de volgende onderdelen:

(Semi-)Gestructureerde interviews met:

- de directeur
- de gedragswetenschapper
- de jurist
- een raadsonderzoeker
- twee medewerkers van ZJCN
- twee medewerkers van het Veiligheidshuis
- de kinderrechter en gerechtssecretaris

Verder:

- bijwonen screenings- en casuïstiekoverleg
- onderzoek van een aantal clientdossiers
- analyse beleidsdocumenten

